

Sprawozdanie z konferencji naukowej „Odpowiedzialność zawodowa zawodów zaufania publicznego: radców prawnych i lekarzy”, 11 grudnia 2014 r., WNPiD UAM

W dniu 11 grudnia 2014 r. na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM w Poznaniu odbyła się konferencja naukowa „Odpowiedzialność zawodowa zawodów zaufania publicznego: radców prawnych i lekarzy”. Konferencja została objęta patronatem honorowym Prezesów Naczelnej Izby Lekarskiej oraz Krajowej Izby Radców Prawnych. Patronat medialny z kolei objęło Polskie Radio „Radio Merkury” w Poznaniu oraz TVP Poznań.

Konferencja w swej istocie opierała się na analizie odpowiedzialności zawodowej dwóch wybranych zawodów zaufania publicznego: radców prawnych i lekarzy. Z tego powodu organizatorzy przewidzieli 3 panele dyskusyjne. Pierwszy z nich był wspólny dla wszystkich uczestników, natomiast drugi był kierowany oddzielnie do radców prawnych i lekarzy.

Pierwszy panel pt. „Odpowiedzialność zawodów zaufania publicznego” składał się z wystąpień, które nawiązywały w sposób ogólny do problematyki roli pełnionej przez samorządy zawodowe oraz istoty wykonywania wolego zawodu. Prelegenci odnosili się do wielu aktualnych zagadnień. Pogłębionej dyskusji wymagała przede wszystkim realizowana przez władzę publiczną deregulacja zawodów. Trafnie wskazano na ujemne konsekwencje takiej polityki, a w szczególności na spadek jakości świadczonych usług i ograniczanie kompetencji samorządów zawodowych. Moderatorem dyskusji i prowadzącym pierwszy panel był prof. dr hab. Jędrzej Skrzypczak, WNPiD UAM.

W ramach tego panelu referaty wygłosili znakomici prelegenci. Wymienić należy takie osoby, jak: dr Ryszard Czerniawki, Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich (*Odpowiedzialność zawodowa w optyce Rzecznika Praw Obywatelskich*), prof. dr hab. n. med. Romuald Krajewski, Wiceprezes Naczelnej Rady Lekarskiej (*Odpowiedzialność zawodowa lekarzy za granicą*), dr Tomasz Scheffer, Główny Rzecznik Dyscyplinarny KIRP (*Postępowanie dyscyplinarne przed Głównym Rzecznikiem Dyscyplinarnym*), prof. dr hab. Robert Kmiecik, WNPiD UAM (*Istota i rola samorządów zawodowych*), dr Krzysztof Mularski, WPiA UAM (*Wzajemny charakter umów o świadczenie usług przez lekarza oraz radcę prawnego. Ekwiwalentność świadczeń i zasady ustalania wynagrodzenia*), dr hab. Marzena Barańska, WNPiD UAM (*Reklama zawodów zaufania publicznego a odpowiedzialność zawodowa*), dr Paweł Antkowiak (*Samorząd zawodowy w opinii jego członków – raport z badań*).

Drugi panel pt. „Odpowiedzialność zawodowa lekarzy” poświęcony był całkowicie zasadom odpowiedzialności zawodowej lekarzy i lekarzy dentyków za naruszenie zasad etyki lekarskiej oraz postępowaniu w tym przedmiocie. Odniesiono się do coraz powszechniejszego problemu reklamowania przez lekarzy produktów leczniczych i wyrobów medycznych w środkach społecznego przekazu, a zwłaszcza w radiu i telewizji. Udział lekarzy w takich reklamach w celach komercyjnych stanowi pogwałcenie nie tylko norm etycznych sformułowanych w Kodeksie etyki lekarskiej, lecz również norm prawnych zawartych w przepisach rangi ustawowej. Z liczby wpływających do sądów lekarskich spraw wynika, że brak w tym przedmiocie u wielu lekarzy świadomości prawnej. Innym doniosłym zagadnieniem, omówionym w czasie obrad było powoływanie się przez lekarzy na klauzulę sumienia przy odmowie wykonania świadczenia medycznego. Przedstawiono również ewolucję katalogu kar, wymierzanych za przewinienia zawodowe oraz dokonano pogłębionej analizy orzecznictwa Sądu Najwyższego w kontekście odpowiedzialności zawodowej lekarzy. Warto zauważyć, że niniejszy panel stanowił jednocześnie szkolenie dla

sędziów-lekarzy działających w ramach Okręgowego Sądu Lekarskiego Wielkopolskiej Izby Lekarskiej w Poznaniu.

W ramach drugiego panelu referaty wygłosili mający wysoki autorytet w dziedzinie prawa medycznego i odpowiedzialności zawodowej lekarzy prelegenci. Wymienić należy takie osoby, jak: lek. Grzegorz Wrona, Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej (*Udział lekarzy w reklamach; przewinienie zawodowe?*), lek. Wojciech Łacki, Przewodniczący NSL (*„...i wymierza karę...” Nowy katalog kar w odpowiedzialności lekarzy po 4 latach stosowania*), dr n. med. Krzysztof Kordel, Prezes WIL (*Niezdolność lekarza do wykonywania zawodu z tytułu choroby (uzależnienia)*), dr Krzysztof Mularski, WPiA UAM (*Klauzula sumienia a odpowiedzialność zawodowa lekarza*), prof. dr hab. Jędrzej Skrzypczak, WNPiD UAM, OSŁ WIL (*Odpowiedzialność zawodowa lekarzy w świetle najnowszego orzecznictwa SN*).

Wspomnieć należy, iż oprócz wyżej opisanych, wiodących paneli dyskusyjnych Konferencji, miały również miejsce ciekawe wystąpienia, niezwiązane ściśle z żadnym z paneli. Tak było w dwóch przypadkach.

Po pierwsze, pomiędzy pierwszym a drugim panelem dyskusyjnym prof. dr hab. Jędrzej Skrzypczak zaprezentował czasopismo „**Medyczna Wokanda**” wydawane przez Naczelną Izbę Lekarską, którego redaktorem naczelnym jest prof. zw. dr hab. n. med. Krzysztof Linke. Stwierdzono, że jest to czasopismo poświęcone prawu medycznemu, a w szczególności etyce lekarskiej, gdzie swoje artykuły publikują zarówno lekarze, jak i prawnicy, chociaż dominują prace tych drugich. Rocznik ten jest wpisany na listę czasopism punktowanych przez MNiSW. Następnie, dr Krzysztof Urbaniak przedstawił uczestnikom Konferencji czasopismo „**Radca Prawny**”, które zmienia obecnie swój charakter i staje się czasopismem naukowym, a nie wyłącznie biuletynem informacyjnym.

Po drugie, na sam koniec Konferencji referat pt. „Zawody zaufania publicznego – regulacja konstytucyjna i jej konsekwencje” wygłosił prof. zw. dr hab. Jacek Sobczak, Prodziekan WPiNS Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej i sędzia Sądu Najwyższego. Prelekcja ta skierowana była łącznie dla radców prawnych i lekarzy, co doprowadziło do połączenia obrad i wspólnej, interesującej dyskusji.

Reasumując, należy pozytywnie ocenić przebieg Konferencji i treść wygłoszonych referatów, a także aktywność publiczności w czasie dyskusji. Cel Konferencji polegający na przeprowadzeniu opiniotwórczych i owocnych naukowo obrad na tematy związane z funkcjonowaniem samorządów zawodowych oraz tworzeniem i przestrzeganiem zasad etyki zawodowej, a także sprawowaniem pieczy nad sumiennym i należyтым wykonywaniem zawodu, został z całą pewnością zrealizowany. Wynika to z faktu, iż udało się wskazać na problemy wymagające pilnej interwencji, a nadto wypracować propozycje ich rozwiązania w sposób optymalny. Odniesiono się trafnie do licznych uwag krytycznych, które padły za pomocą mediów, ze strony różnych środowisk, w stosunku do zasad etyki zawodowej lekarzy i funkcjonowania organów odpowiedzialności zawodowej. Mając na uwadze powyższe, podkreślić należy, że doszło do cennej wymiany doświadczeń przez reprezentantów świata prawniczego, medycznego, etyków i politologów. Fakt ten jest satysfakcjonujący z uwagi na to, iż inicjatywa zorganizowania debaty wyszła właśnie od samorządu zawodowego radców prawnych, lekarzy i lekarzy dentyków oraz Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, prowadzącego badania naukowe m.in. w tym obszarze.

Michał PUK